

[Morten Lange.]

ligt forleden dag at læse i Politiken, at sådan noget kunne i og for sig også hænde her, og uden at den højtærede minister fik besked om det. Grundlovens rettigheders bevarelse er i meget høj grad et spørgsmål om, hvordan politiet farer frem. Der er jo ikke så sjældent set foruroligende tegn. Ransagninger i politisk prægede sager har politiet vel for nylig fået indskærpet ikke bør ske med alt for grundlovskrænkende iver. Det fremgik af landsretskendelsen i Gruppe 61-sagen, og fra tid til anden hører man om kartotekssager, som også stemmer sindet til varsomhed. Jeg gad vide, om den højtærede minister egentlig har nogen klar oversigt over, hvad flittige embedsmænd skriver kartotekskort over — sikkert i den bedste mening.

Alt dette er vel ment som advarende baggrundsmusik, hverken som spørgsmål eller sigtelse, blot for at slå fast, at netop den højtærede minister mere end nogen anden må betragtes som grundlovens vogter og værner.

Den anden årsag til det uddybende spørgsmål går naturligvis mere på sagens realitet. Jeg har den opfattelse, at det oprindelige hovedpunkt for sagens opståen nok er ude af sagaen. Det er ikke et fællesmarkeds-påtryk, der har fundet sted. Det er muligt, at madame de Gaulle er harm på et fransk forlag, men jeg er parat til at tro, at hendes gemals ambassadør til Amalienborg nok ikke har interveneret direkte. Noget andet er så, hvad vi kan vente os i fremtiden, hvis vi allierer os helt med tvivlsomme demokratier.

Men tilbage, når den slags meget alvorlige sager betragtes som bortskrællet, er alligevel en tvivl om, hvorvidt den højtærede ministers udmærkede redegørelse helt dækker tingenes tilstand. Ministerens svar beskriver på udmærket vis, hvad politiet skal gøre efter den gældende, lidt overflødige paragraf. Det er vel næppe min opgave at optræde som detektiv og fremlægge beviser på, at praksis har været en anden, men alligevel — om ikke fungerende som Sherlock Holmes, så dog måske som Watson — jeg ser lidt mange spor i sneen, og nogle dækkes ilsomt til. Jeg tænker her på de meget store aftryk, der blev sat af den politiembedsmand, som dækker området,

og som letsindigt udtalte sig til Information. Selv med megen højde for fejl og misforståelser var der langt fra denne udtalelse og til den linje, som ministeren angav, og der er andre og mindre spor at se undervejs. Der er de bøger, som hr. Staffeldt har overladt til politiet i 1957 og, så vidt jeg ved, ikke har hørt noget om siden. Og der er andre små ting som et par bøger, der er blevet rekvireret hos en boghandler eller beslaglagt, eller hvad man nu skal kalde det, men hvor det gik lykkeligere, for da han var fornuftig nok til efter et stykke tid at sende en regning til politikontoret, blev den betalt; sådan kan man jo også komme ud over det. Men jeg tror faktisk, at den udmærkede efterforsker, som foretog disse køb, ikke helt har ligget på linje med det, som den højtærede minister forklarede os var retningslinjerne.

Jeg synes som sagt, der er mange spørgsmål, som tyder i retning af, at der i de pågældende politikredse i praksis har udviklet sig en vis form for fremgangsmåde, som ikke helt dækkes af det svar, vi fik, og at den fremgangsmåde går ud på en aktiv granskning af bøger — som der ikke har været anmeldelse imod — når de på den ene eller den anden måde har tiltrukket sig den pågældende politiembedsmands opmærksomhed; en sådan aktiv granskning virker som en langt videre censur end det, den direkte sigter på. Det er jo nok især den slags foranstaltninger, som har bekymret biblioteksdirektøren, der jo har været i en pressedebat med den højtærede minister.

Jeg vil gerne høre, dels om den højtærede minister — uden præcis sigtelse mod enkelte embedsmænd, der har handlet i nidkærhed — deler min opfattelse, men især vil jeg gerne høre, om ministerens svar til mig, sidst dette emne var på bane, er blevet gjort bekendt for politiet som et reskript til efterlevelse.

Pornografiparagraffen giver mulighed for censur ad bagdøren; den kan give megen anledning til bekymring, for den kan meget nemt dræbe stærk, værdifuld litteratur. Det var nok det sikreste at afskaffe paragraffen og lade lidt småsnask passere uantastet. Men som loven er, er det ministeren, der må sørge for, at den ikke unødvendigt begrænser grundloven.